

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SOCIOLOGIJA

==== Izpitna pola 2 ====

Esejske naloge

Četrtek, 30. avgust 2012 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 5 esejskih nalog, od katerih izberite 2. Vsak esej naj obsega od 300 do 500 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 40; vsaka naloga je vredna 20 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.	5.

Pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pred vsak esej prepisite številko in naslov esejske naloge, ki ste jo izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

- 1. Predstavite značilnosti birokratskih organizacij in jih ponazorite s primeri.**
- 2. Predstavite in analizirajte vzroke in posledice ekološke krize.**
V odgovor vključite človekove posege v naravo, ki uničujejo okolje. Oprite se na študijo »Meje rasti« in opozorite na kritičen odnos do nekaterih globalnih ekoloških problemov ter vključite prizadevanja za trajnostni razvoj.
- 3. Razpravljajte o spreminjanju delitve dela in vlog v družini.**
- 4. Predstavite tri različne načine ugotavljanja vrste, obsega in razširjenosti kriminalitete ter razpravljajte o njih.**

- 5.** »Sorazmerno slabši položaj mladih glede brezposelnosti se je kot sistematičen vzorec v zahodnih družbah začel pojavljati po recesiji zgodnjih 1980-ih let v ZDA in zahodni Evropi, in sicer kot izraz splošnega pomanjkanja delovnih mest, ki se je, povsem logično, najbolj odrazilo med mladimi kot novimi iskalci dela. Mladi so tako postali nosilci sorazmerno največjega dela bremena splošne brezposelnosti.«

(Vir: Furlong, A., in Cartmel, F. (2007), v Lavrič, M., in dr. (2011): Mladina 2010, Ministrstvo za šolstvo RS, Urad za mladino, Ljubljana, str. 106–107)

Razpravljajte o problemu brezposelnosti ter ga osvetlite z vidika posameznika in z vidika družbe.

V razpravi opredelite brezposelnost in predstavite njene pojavne oblike, predstavite načine ugotavljanja brezposelnosti in njihov morebitni vpliv na podatke, predstavite dejavnike tveganja in povežite brezposelnost s socialnim razlikovanjem in revščino. Vključite nekaj ugotovitev o brezposelnosti v Sloveniji.

Prazna stran

Prazna stran